2025/11

14.1.2025

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2025/11

ze dne 19. prosince 2024,

kterým se mění nařízení (EU) 2018/1806, pokud jde o Vanuatu

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 písm. a) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ([2]) stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci mají mít při překračování vnějších hranic členských států vízum (dále jen „vízová povinnost“), jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni pro pobyty, jejichž celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů (dále jen „osvobození od vízové povinnosti“).

(2) Vanuatská republika je uvedena na seznamu v části 1 přílohy II nařízení (EU) 2018/1806 jako třetí země, jejíž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni. Osvobození od vízové povinnosti je použitelné pro státní příslušníky Vanuatu od 28. května 2015, kdy byla podepsána Dohoda mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty ([3]) (dále jen „dohoda“) a kdy se tato dohoda začala prozatímně provádět v souladu s čl. 8 odst. 1 dohody. Dohoda vstoupila v platnost dnem 1. dubna 2017.

(3) Od 25. května 2015 poskytuje Vanuatu režim občanství pro investory, jehož prostřednictvím mají státní příslušníci třetích zemí, na které by se jinak vztahovala vízová povinnost, možnost získat výměnou za investice občanství Vanuatu, čímž získají bezvízový přístup do Unie.

(4) Vzhledem k tomu, že udělování občanství Vanuatu v rámci jeho režimů občanství pro investory bylo považováno za obcházení postupu Unie pro udělování krátkodobých víz a posouzení souvisejících bezpečnostních a migračních rizik, jakož i za zvýšené riziko pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek členských států, přijala Rada dne 3. března 2022 rozhodnutí (EU) 2022/366 ([4]), kterým se částečně pozastavilo uplatňování dohody podle čl. 8 odst. 4 dohody. Pozastavení uplatňování dohody bylo omezeno na běžné cestovní pasy vydané ze strany Vanuatu od 25. května 2015, kdy začal výrazně narůstat počet úspěšných žadatelů o udělení státního občanství Vanuatu v rámci režimu pro investory.

([1]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 27. listopadu 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 12. prosince 2024.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj).

([3]) Úř. věst. L 173, 3.7.2015, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/1035/oj.

([4]) Rozhodnutí Rady (EU) 2022/366 ze dne 3. března 2022 o částečném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (Úř. věst. L 69, 4.3.2022, s. 105, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/366/oj).

(5) Dne 27. dubna 2022 přijala Komise podle čl. 8 odst. 6 prvního pododstavce písm. a) nařízení (EU) 2018/1806 prováděcí nařízení (EU) 2022/693 ([5]), kterým se dočasně pozastavuje osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu od 4. května 2022 do 3. února 2023.

(6) V období po 4. květnu 2022, kdy se začalo uplatňovat dočasné pozastavení osvobození od vízové povinnosti, a podle čl. 8 odst. 6 prvního pododstavce písm. a) třetího pododstavce nařízení (EU) 2018/1806 navázala Komise posílený dialog s Vanuatu za účelem nápravy okolností, které vedly k dočasnému pozastavení osvobození od vízové povinnosti. Vanuatu se však do tohoto dialogu smysluplně nezapojilo.

(7) Vzhledem k přetrvávání okolností, jež vedly k dočasnému pozastavení osvobození od vízové povinnosti a nedostatečnému zapojení se ze strany Vanuatu do jejich nápravy, Rada rozhodnutím Rady (EU) 2022/2198 ([6]) zrušila rozhodnutí (EU) 2022/366 a od 4. února 2023 zcela pozastavila uplatňování dohody.

(8) Podle čl. 8 odst. 6 prvního pododstavce písm. b) nařízení (EU) 2018/1806 přijala Komise dne 1. prosince 2022 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2023/222 ([7]), kterým se dočasně pozastavuje osvobození od vízové povinnosti pro všechny státní příslušníky Vanuatu od 4. února 2023 do 3. srpna 2024.

(9) V období po 4. únoru 2023, kdy se začalo uplatňovat nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2023/222, Komise pokračovala v posíleném dialogu s Vanuatu. V období od února 2023 do dubna 2024 se uskutečnila čtyři setkání a proběhla řada písemných výměn informací.

(10) Většina obav souvisejících s režimy občanství pro investory uplatňovanými Vanuatu, na které Komise upozornila v prováděcím nařízení (EU) 2022/693, přetrvává. Vanuatu sice v roce 2023 přijalo řadu legislativních změn, jejichž cílem bylo tyto obavy řešit, nepředložilo však uspokojivé důkazy o tom, že tyto změny jsou prováděny a že jsou dostatečné ke zmírnění bezpečnostních rizik, jež představují jeho režimy občanství pro investory.

(11) Režimy občanství pro investory uplatňované Vanuatu stále nestanoví pro žadatele žádný požadavek na skutečné bydliště nebo fyzickou přítomnost na Vanuatu. Postup podávání žádostí je stále řízen specializovanými agenturami nacházejícími se mimo Vanuatu, a žadatelé tudíž nemusí mít žádný přímý kontakt s orgány Vanuatu. V průběhu postupu týkajícího se žádostí se s žadateli nekonají žádné pohovory. Skutečnost, že není požadován osobní pohovor, omezuje možnosti orgánů Vanuatu řádně žadatele prověřit a ověřit informace uvedené v jejich žádosti, včetně jejich pravdivosti a věrohodnosti.

(12) Žádosti jsou nadále vyřizovány ve velmi krátkých lhůtách. Například postup prověřování a hloubkové kontroly žádostí trvá maximálně 14 dní s možností prodloužení na 30 dní. Míra zamítnutí je nadále extrémně nízká, což potvrzuje posouzení Komise, že postup prověřování je nespolehlivý. Podle informací poskytnutých Vanuatu obdrželo Vanuatu v letech 2022 a 2023 celkem 1 988 žádostí o občanství výměnou za investice, z nichž bylo zamítnuto pouze 27.

(13) V březnu 2023 Vanuatu novelizovalo svůj zákon o občanství tím, že změnilo orgány odpovědné za prověřování a provádění hloubkové kontroly žádostí a tyto postupy. Zejména předchozí výbor pro vnitřní kontrolu jmenovaný předsedou vlády byl nahrazen třemi orgány: vanuatskou policií, finanční zpravodajskou jednotkou a vanuatskými imigračními službami. Tyto orgány prověřují a provádějí hloubkové kontroly žádostí, včetně vyhledávání v databázích Interpolu, a podávají zprávy generálnímu tajemníkovi Komise pro občanství. Zatímco na jedné straně se zdá, že nový postup zmírňuje riziko udělování občanství osobám, které jsou uvedeny v databázích Interpolu, na druhé straně neobsahuje další prvky nezbytné k řádnému posouzení toho, zda žadatelé nepředstavují bezpečnostní riziko. Vanuatské orgány zejména nemají k dispozici odpovídající prostředky k ověření pravdivosti dokladů vydaných zemí původu nebo bydliště žadatele, jako jsou doklady totožnosti a výpisy z rejstříku trestů, jelikož si tyto orgány nevyměňují informace se zeměmi původu nebo bydliště žadatele.

([5]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/693 ze dne 27. dubna 2022 o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu (Úř. věst. L 129, 3.5.2022, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/693/oj).

([6]) Rozhodnutí Rady (EU) 2022/2198 ze dne 8. listopadu 2022 o úplném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (Úř. věst. L 292, 11.11.2022, s. 47, ELI http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2198/oj).

([7]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/222 ze dne 1. prosince 2022 o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro všechny státní příslušníky Vanuatu (Úř. věst. L 32, 3.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/222/oj).

(14) Mezi země původu úspěšných žadatelů v letech 2022 a 2023 patří většinou země, jejichž státní příslušníci podléhají vízové povinnosti. V roce 2023 podali nejvíce žádostí státní příslušníci Číny (519) a Ruska (237). Na rozdíl od jiných třetích zemí, které uplatňují režimy občanství pro investory, Vanuatu od začátku útočné války Ruska proti Ukrajině nadále přijímá a vyřizuje žádosti ruských státních příslušníků.

(15) Před rokem 2021 mohly osoby, které získaly občanství Vanuatu v rámci režimu občanství pro investory, také následně ve Vanuatu požádat o změnu jména. Během posíleného dialogu Vanuatu informovalo Komisi, že v roce 2021 byly příslušné právní předpisy změněny tak, aby stanovily, že osoby s dvojím občanstvím si nemohou nechat ve Vanuatu zapsat změnu jména. Vanuatu však Komisi rovněž informovalo, že nevede žádné záznamy o změnách jména zapsaných před rokem 2019. Vanuatu proto nemohlo poskytnout žádné informace o počtu osob, které získaly občanství výměnou za investice a následně si změnily své jméno, ani o případných následných kontrolách těchto osob.

(16) Vanuatu sice Komisi informovalo, že na základě jeho judikatury je možné odejmout občanství, jež bylo získáno podvodem nebo v rozporu se zákonem, neposkytlo však informace o skutečných případech, ve kterých bylo občanství získané prostřednictvím jeho režimů občanství pro investory odejmuto. Vanuatu navíc nezavedlo žádný strukturální mechanismus monitorování *ex-post*, který by řešil potenciální bezpečnostní rizika u více než 10 000 cestovních pasů vydaných před změnou zákona o občanství a zavedením údajně přísnějšího postupu prověřování. V únoru 2023 Vanuatu zřídilo vyšetřovací komisi, jejímž úkolem je prošetřit veškerá údajná pochybení spáchaná během fungování režimů občanství pro investory od jejich zavedení. V dubnu 2024 Vanuatu informovalo Komisi, že toto šetření stále probíhá a že nelze stanovit konkrétní datum, do kterého vyšetřovací komise předloží své závěry.

(17) Podle čl. 8 odst. 7 nařízení (EU) 2018/1806 Komise před koncem použitelnosti nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2023/222 předložila Evropskému parlamentu a Radě zprávu o pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu, v níž podrobně popsala posílený dialog s Vanuatu a dospěla k závěru, že Vanuatu nenapravilo okolnosti, jež vedly k pozastavení osvobození od vízové povinnosti.

(18) Nařízení (EU) 2018/1806 by proto mělo být změněno převedením odkazu na Vanuatu z části 1 přílohy II do části 1 přílohy I, aby se opětovně zavedla vízová povinnost pro státní příslušníky Vanuatu.

(19) Pokud jde o Island a Norsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([8]), která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě B rozhodnutí Rady 1999/437/ES ([9]).

(20) Pokud jde o Švýcarsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([10]), která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodech B a C rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2008/146/ES ([11]).

([8]) Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj.

([9]) Rozhodnutí Rady 1999/437/ES ze dne 17. května 1999 o některých opatřeních pro uplatňování dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* (Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj).

([10]) Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2008/178(1)/oj.

([11]) Rozhodnutí Rady 2008/146/ES ze dne 28. ledna 2008 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj).

(21) Pokud jde o Lichtenštejnsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([12]), které spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodech B a C rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2011/350/EU ([13]).

(22) Toto nařízení rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES ([14]); Irsko se tedy nepodílí na přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.

(23) Pokud jde o Kypr, je toto nařízení aktem navazujícím na schengenské *acquis* nebo s ním jinak souvisejícím ve smyslu čl. 3 odst. 1 aktu o přistoupení z roku 2003,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU) 2018/1806 se mění takto:

1) v části 1 přílohy I se za položku „Uzbekistán“ vkládá tato položka:

„Vanuatu“;

2) v části 1 přílohy II se zrušuje tato položka:

„Vanuatu (*)

(*) Osvobození od vízové povinnosti pro všechny státní příslušníky Vanuatu se pozastavuje od 4. února 2023 do 3. února 2025.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne 19. prosince 2024.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předseda*
R. METSOLA	BÓKA J.

([12]) Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj.

([13]) Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj).

([14]) Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).